

Пропозиції
Державної служби фінансового моніторингу України
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про санкції»
за ініціативою Бобровської С.А. та ін.
реєстраційний номер 5191-2 від 19.03.2021

до першого читання

1. Держфінмоніторингом проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про санкції» (далі – Законопроект) підтримується за умови його доопрацювання.

2. За результатами опрацювання Законопроекту Держфінмоніторинг пропонує врахувати наступне.

2.1. Пунктом 2 розділу I Законопроекту пропонується внести зміни до частини другої статті 1 Закону України «Про санкції» (далі – Закон про санкції) в частині переліку суб'єктів щодо яких можуть бути застосовані санкції.

Зазначеними змінами виключено уточнення щодо можливості застосування санкцій до суб'єктів, що здійснюють терористичну діяльність. Однак, далі по тексту посилення на таких суб'єктів збережено.

З урахуванням викладеного, вважаємо за необхідне передбачити внесення зміни до Закону про санкції шляхом доповнення частини першої статті 3 новим пунктом 1 такого змісту:

«1) факти здійснення терористичної діяльності;».

Крім того, пропонуємо внести відповідні зміни до чинної редакції пункту 1 частини першої та частини третьої статті 3 Закону про санкції з метою приведення їх у відповідність до запропонованої нової редакції частини другої статті 1 цього Закону.

2.2. Відповідно до 6 та 7 Рекомендацій FATF включенню до санкційних переліків країн підлягають:

організації, якими володіють або яких контролюють, прямо або опосередковано, особи, причетні до тероризму та розповсюдження зброї масового знищення;

будь-які фізичні особи або організації, які діють від імені або за дорученням осіб, причетних до тероризму або розповсюдження зброї масового знищення.

Враховуючи викладене, пропонуємо пункт 8 розділу I Законопроекту викласти у такій редакції:

«Статтю 3 доповнити частинами четвертою та п'ятою такого змісту:

«4. Застосування санкцій до держави, юридичної або фізичної особи, організації є підставою для застосування цього ж виду санкцій до осіб, якими прямо або опосередковано володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи щодо яких застосовані санкції.

5. Застосування санкцій до держави, юридичної або фізичної особи, організації є підставою для застосування цього ж виду санкцій до осіб, які діють від імені або за дорученням осіб щодо яких застосовані санкції.»

2.3. Пунктом 16 розділу I Законопроекту пропонується викласти в новій редакції частину сьому статті 5 Закону про санкції, якою визначити ряд підстав для скасування санкцій.

При цьому слід зазначити, що запропоновані підстави для скасування санкцій повинні в повній мірі співвідноситися з підставами для застосування санкцій, передбаченими частиною першою статті 3 діючого Закону про санкції, зокрема в частині скасування санкцій, що запроваджені Радою Безпеки Організації Об'єднаних Націй.

2.4. Пунктом 17 розділу I Законопроекту пропонується викласти в новій редакції статтю 6 Закону про санкції, якою передбачити порядок приєднання до міжнародних санкцій у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон.

Водночас, запропонована редакція частини третьої статті 6 Закону про санкції передбачає право Кабінету Міністрів України, після отримання від Міністерства закордонних справ подання про приєднання до міжнародних санкцій, звертатись в тому числі до Державної служби фінансового моніторингу України з метою надання пропозицій.

Разом з тим, частина четверта статті 31 Закону визначає, що розгляд запитів іноземних держав про включення до санкційного переліку забезпечується Службою безпеки України за участю Міністерства закордонних справ України.

В зв'язку з чим, пропонуємо із абзацу п'ятого пункту 17 розділу I Законопроекту слова «та Державній службі фінансового моніторингу України» виключити.

Запропонована редакція частини п'ятої статті 6 розділу I Законопроекту встановлює для Державної служби фінансового моніторингу України обов'язок щодо включення у відповідний реєстр рішення Кабінету Міністрів України про приєднання до міжнародних санкцій.

В свою чергу, Державна служба фінансового моніторингу України, у відповідності до вимог статті 24 Закону, забезпечує формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції.

Підставами для внесення особи до зазначеного переліку, відповідно до частини першої статті 24 Закону, є:

рішення суду про включення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій, які відповідають критеріям, визначеним резолюціями Ради Безпеки ООН, до зазначеного переліку;

відомості, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами, про організації, юридичних та фізичних осіб,

пов'язаних з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції.

З урахуванням викладеного, пропонуємо із абзацу сьомого пункту 17 розділу I Законопроекту слова «та Державній службі фінансового моніторингу України» виключити.

2.5. Пунктом 18 розділу I Законопроекту пропонується доповнити Закон про санкції статтею 7, якою запровадити ведення Державного санкційного реєстру.

Разом з тим, відповідно до 6 та 7 Рекомендацій FATF країни повинні також передбачити механізми передачі списку осіб, до яких застосовано санкції, до фінансового сектору та представників нефінансових професій негайно після застосування санкцій.

З урахуванням наведеного, пропонуємо абзаци четвертий та п'ятий пункту 18 розділу I Законопроекту викласти у такій редакції:

«2. Ведення, своєчасне оновлення та оприлюднення Державного санкційного реєстру покладається на Апарат Ради національної безпеки та оборони України.

3. Порядок ведення та оприлюднення Державного санкційного реєстру визначається Радою національної безпеки та оборони України.»

2.6. Пунктом 20 розділу I Законопроекту пропонується доповнити Закон про санкції новою статтею 8 та передбачити для юридичних та фізичних осіб можливість оскарження рішень Ради національної безпеки та оборони України про застосування санкцій.

Водночас, вказаною нормою не визначено порядок оскарження рішень про застосування санкцій, запроваджених Радою Безпеки Організації Об'єднаних Націй.

Як наголошено в 7 Рекомендації FATF механізм виключення з санкційного переліку повинен відповідати інструкціям або процедурам, впровадженим Радою Безпеки відповідно до Резолюції 1730 (2006).

Так, вказана Резолюція передбачає створення відповідних контактних центрів для прийому прохань про виключення з переліку.

Особа, може ініціювати своє виключення з використанням такого контактного центру або безпосередньо через країну проживання.

В свою чергу, відповідно до частини четвертої статті 31 Закону, розробленого з урахуванням міжнародних стандартів у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, вирішення питання щодо виключення осіб з санкційного списку забезпечується Міністерством закордонних справ України шляхом звернення з відповідною пропозицією до комітетів Ради Безпеки ООН, з дотриманням процедур, визначених такими комітетами.

Водночас, Міністерство закордонних справ України розробляє процедури подання клопотання про виключення осіб та організацій, включених до відповідних санкційних переліків Ради Безпеки ООН, та оприлюднює їх на своєму офіційному веб-сайті.

В зв'язку з чим, пропонуємо доопрацювати пункт 20 Законопроекту, зокрема з урахування положень Рекомендацій FATF та вимог Закону.

2.7. Крім того, Законопроект, з метою приведення у відповідність до вимог Рекомендацій FATF щодо запровадження цільових фінансових санкцій відповідно до Резолюцій Ради Безпеки ООН, потребує доповнення положеннями щодо:

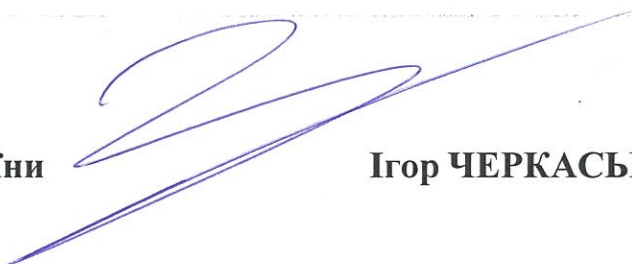
1. Встановлення обов'язку для всіх фізичних та юридичних осіб в Україні негайно застосовувати санкції у вигляді блокування активів та заборони надання будь-яких коштів або інших активів, економічних ресурсів, або фінансових чи інших пов'язаних послуг, прямо або опосередковано, повністю або частково, прийнятих на виконання резолюцій Ради Безпеки ООН;

2. Визначення процедури надання доступу до заблокованих активів відповідно до вимог резолюцій Ради Безпеки ООН;

3. Розроблення механізму та формату надання органам державної влади, громадянам, суб'єктам господарювання та суб'єктам первинного фінансового моніторингу чітких інструкцій стосовно їх зобов'язань негайно застосовувати санкції у вигляді блокування активів та заборони надання будь-яких коштів або інших активів, економічних ресурсів, або фінансових чи інших пов'язаних послуг, прямо або опосередковано, повністю або частково, прийнятих на виконання резолюцій Ради Безпеки ООН;

4. Запровадження відповідальності за невиконання рішення про застосування санкцій.

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

Ігор ЧЕРКАСЬКИЙ